

Torsdag, den 17. november 2005

91. opfordrer Kommissionen til gennemsigtigt og tydeligt at gøre rede for de midler, den allerede har forpligtet til både »nuklear sikkerhed« og »ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben«;
92. opfordrer Kommissionen til på en gennemsigtig og tydelig måde at gøre rede for de midler, der er nødvendige for det fornødne fællesskabsbidrag til EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben i løbet af 2006 og under de nye finansielle overslag 2007-2013, og skelne klart mellem udgiftsområderne »nuklear sikkerhed« og »ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben«;
93. opfordrer i dette øjemed Kommissionen til at udarbejde en prioriteringsliste og en oversigt over skønnede udgifter til de aktioner, der er nødvendige for at overholde forpligtelserne inden for rammerne af G8's globale partnerskab, og til at udbygge aktiviteterne ud over SNG for at opfylde de generelle behov;
94. opfordrer Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte specifikke projekter varetaget af multilaterale institutioner såsom IAEA og OPCW og til at bidrage med finansielle midler, når det er relevant;
95. opfordrer navnlig medlemsstaterne til at yde finansiell støtte til kontoret for den personlige repræsentants prioritetsliste for eksportkontrol og tekniske bistandsprogrammer;
96. finder, at konfliktforebyggelse og krisestyring ikke skal finansieres på bekostning af budgettet til forebyggelse af masseødelæggelsesvåben, og at de store ambitioner i strategien om masseødelæggelsesvåben, som alle de europæiske institutioner og medlemsstater støtter, kræver et tilstrækkeligt finansieringsniveau; minder i den forbindelse om de stadig større vanskeligheder med at finansiere nye initiativer (særligt fornyelse af den fælles aktion med OPCW og en ny fælles aktion til støtte for BTWC) gennem FUSP-budgettet eller fællesskabsinstrumenterne;
97. foreslår derfor inden for rammerne af de finansielle overslag 2007-2013 at revidere den eksisterende interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 og oprette en særlig budgetpost i Unionens budget til finansiering af alle aktiviteter vedrørende masseødelæggelsesvåben, uanset om de henhører under Fællesskabet eller FUSP, og med overholdelse af deres respektive beslutningsprocesser samt Rådets, Kommissionens og den personlige repræsentants beføjelser;

*
* *

98. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådets formandskab, Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, FN's generalsekretær, USA's, Ruslands, Kinas, Israels, Indiens, Pakistans, Irans og Nordkoreas regeringer og parlamenter samt alle de øvrige stater, der er parter i NPT og medlemmer af IAEA.

P6_TA(2005)0440

Offentlige indkøb af forsvarsmateriel

Europa-Parlamentets beslutning om grønbog om offentlige indkøb af forsvarsmateriel (2005/2030(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95 og 296,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter ⁽¹⁾, særlig dets artikel 10,

⁽¹⁾ EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114.

Torsdag, den 17. november 2005

- der henviser til EF-Domstolens retspraksis ⁽¹⁾,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og udtalelser fra Udenrigsudvalget og Udvalget om Industri, Forskning og Energi (A6-0288/2005),
- A. der henviser til, at traktatens artikel 296 (herefter artikel 296) fastsætter en undtagelse til beskyttelse af væsentlige nationale sikkerhedsinteresser, der vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel, og at denne artikel ofte misbruges, selv om det også fastsættes, at foranstaltninger truffet i henhold til denne undtagelse ikke må forringe konkurrencevilkårene inden for det fælles marked for varer, som ikke er bestemt specielt til militære formål,
- B. der henviser til, at artikel 10 i direktiv 2004/18/EF fastlægger, at dette direktiv finder anvendelse på kontrakter indgået på forsvarsområdet, jf. dog artikel 296,
- C. der henviser til, at Domstolen har fastslået, at artikel 296 ikke giver mulighed for en generel og automatisk undtagelse, at brugen af den skal begrundes fra sag til sag, at det kun er tilladt at gøre brug af den, hvis det er nødvendigt for at realisere det tilsigtede mål, dvs. beskytte landets relevante sikkerhedsinteresser, og at bevisbyrden påhviler den medlemsstat, som ønsker at gøre brug af undtagelsesbestemmelsen,
- D. der henviser til den økonomiske betydning af offentlige indkøb af forsvarsmateriel i det indre marked i EU, til den anspændte budgetsituation i medlemsstaterne, til den begrænsning i budgetudgifterne, medlemsstaterne skal foretage, og til forsvarsudgifternes store belastning af skatteyderne,
- E. der gør opmærksom på de specifikke forhold på markedet for forsvarsmateriel, navnlig med henblik på statens dominerende rolle, det sikkerhedsrelevante ved indkøb af militærudstyr og de specifikke, fragmenterede markedsstrukturer såsom det meget begrænsede antal udbydere og aftagere, hvilket fører til monopolstillinger,
- F. der henviser til, at det opsplittede våbenmarked i Europa også er en af årsagerne til den svage europæiske militærkapacitet,
- G. der bemærker, at den hermetiske isolering af våbenmarkederne også er årsag til manglende standardisering og dermed har ført til de europæiske systemers manglende interoperabilitet, hvilket besværliggør samarbejdet ved internationale interventioner,
- H. der henviser til, at eksistensen af 25 forskellige regelsæt for indkøb udgør en hindring for gennemførelsen af den europæiske kapacitetshandlingsplan (ECAP),
- I. der henviser til, at den relevante kreds af aftagere af militærudstyr udelukkende er de 25 medlemsstaters regeringer, hvoraf seks af dem aftager 90 % af udstyret og til dels selv er part i forsvarsindustrien,
1. hilser den grønne bog velkommen, som Kommissionen forelagde den 23. september 2004 (KOM(2004)0608), og støtter Kommissionen i dens bestræbelser på løbende at bidrage til den gradvise etablering af et europæisk marked for forsvarsmateriel, som er mere åbent mellem medlemsstaterne, og som under hensyntagen til dette områdes særlige art ville føre til stigning i den økonomiske effektivitet, konkurrenceevnen og den fælles sikkerhed for alle EU's medlemsstater;

2. tager den opgave alvorligt, der fremgår af traktaterne og skal videreføres i traktaten om en forfatning for Europa, nemlig også at styrke europæisk samhørighed gennem samarbejde om forsvarsmateriel;

⁽¹⁾ Særlig dommene i sag C 222/84, Sml. 1986, s. 1651 og sag C 414/97 Kommissionen mod Spanien, Sml. 1999, s. I-5585.

Torsdag, den 17. november 2005

3. opfordrer medlemsstaterne og industrien til at ophæve deres flere årtier gamle forbehold over for et marked for forsvarsmateriel på europæisk plan og indlede en ny fase i samarbejdet med en nyskabende strategi;
4. er enig med Kommissionen i, at den nuværende politik med rimelige modydelse (»juste retour«-princippet) og modregning inden for indkøb af forsvarsmateriel har ført til store konkurrencefordrejninger og en kunstig arbejdsdeling mellem de industrielle partnere og hæmmer effektiviteten i de offentlige indkøb i betydelig grad;
5. er enig med Kommissionen i, at et europæisk marked for forsvarsmateriel er nødvendigt for at nedbringe militærudgifterne og gøre produktionen af militærudstyr mere omkostningseffektiv af hensyn til den europæiske skatteyder;
6. understreger netop med henblik på en mere effektiv europæisk industri for forsvarsmateriel, at det er nødvendigt, at der ikke sås tvivl om EU's status som civilmagt;
7. understreger, at industriens øgede kapacitet skal komme beskyttelsen af europæiske soldater i indsats og de europæiske borgere til gode;
8. påpeger, at der på EU-niveau skal gøres en stor indsats for at øge harmonisering og standardisering af forsvarsindkøb i overensstemmelse med de godkendte NATO-standarder for interoperabilitet og med de specifikke behov inden for Den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik, og at afhjælpning af mangel på kapacitet i ECAP bør betragtes som en prioritet af alle medlemsstater;
9. er enig med Kommissionen i, at der bør lægges pres på de nationale materielkommandoer med henblik på at ændre fremgangsmåden med generel undtagelse, jf. artikel 296, og at der bør træffes foranstaltninger for at sikre, at offentlige indkøb af forsvarsmateriel i højere grad dækkes af fællesskabslovgivningen end af den nationale lovgivning;
10. er af den opfattelse, at Kommissionen både bør vedtage en fortolkningsmeddelelse om, at den er fast besluttet på at bringe misbruget af artikel 296 til ophør, og sideløbende begynde udformningen af et nyt direktiv, der er tilpasset de specifikke forhold for forsvarsmateriel, for så vidt angår offentlige indkøb af våben, ammunition og krigsmateriel i overensstemmelse med artikel 296;
11. er af den opfattelse, at fortolkningsmeddelelsen ikke bør ændre, men derimod tydeliggøre anvendelsen af artikel 296 på grundlag af EF-Domstolens gældende retspraksis og navnlig bør indeholde en præcisering af de omfattede produktgrupper, af de foranstaltninger i forbindelse med indkøb af rustningsudstyr, der er omfattet af undtagelsen, samt af rækkevidden af de vigtigste sikkerhedsinteresser;
12. mener, at en restriktiv fortolkning af de nationale sikkerhedsinteresser ville være hensigtsmæssig på baggrund af den allerede eksisterende gensidige afhængighed mellem medlemsstaterne på områder som valuta eller energi; er i tvivl om, i hvilket omfang det i dag overhovedet giver mening at adskille nationale fra fælleseuropæiske sikkerhedsinteresser;
13. kunne også forestille sig, at medlemsstaterne forpligter sig til kun at anvende undtagelsen i enkeltstående og begrænsede tilfælde i betragtning af, at artikel 296 kun kan modificeres ved traktatændring; hilser samtidig industriens løfte om at deltage i udarbejdelsen af en adfærdskodeks for indkøb af forsvarsmateriel velkommen;
14. er klar over, at de klassiske direktiver om indgåelse af offentlige indkøb kun i begrænset omfang er egnede på forsvarsmaterielområdet pga. områdets særlige forhold;
15. mener, at der bør overvejes tvungne såvel som valgfri løsningsmodeller med henblik på indkøbsproceduren; mener, at det centrale består i at sikre større gennemsigtighed og retfærdighed i forbindelse med kontrakttildelingen; ud over den egentlige anskaffelse af udstyr skal der tages hensyn til yderligere aspekter som forskning og udvikling, offset-aftaler, vedligeholdelse, reparation, rustningsmodernisering og uddannelse;

Torsdag, den 17. november 2005

16. mener, at det er væsentligt at have mulighed for forhandlinger under disse udbudsprocedurer, særlig når det ikke drejer sig om standardprodukter;

17. mener, at det er nødvendigt med en omfattende høring af de involverede parter under udarbejdelsen af direktivet, og gør allerede nu opmærksom på nødvendigheden af konsekvensanalyser vedrørende erhvervslivet og eksterne forbindelser;

18. gør opmærksom på eksistensen af mange små og mellemstore virksomheder i sektoren, som udmærker sig ved høj specialisering og kapacitet; ønsker, at netop de små og mellemstore virksomheder med militære og civile teknologier til dobbelt anvendelsesformål kan drage nytte af åbningen af markedet;

19. opfordrer medlemsstaterne til at samarbejde aktivt med Kommissionen om det nye direktiv og at pålægge Det Europæiske Forsvarsagentur som et første skridt at udarbejde en adfærdskodeks for indkøb af forsvarsmateriel i henhold til artikel 296; mener, at denne kodeks bør gælde for kontrakter, der er omfattet af artikel 296, med det formål at skabe mere konkurrence og gennemsigtighed i sektoren; mener, at det desuden skal sikres, at de nationale parlamenter inddrages i processen i henhold til den respektive nationale lovgivning; mener, at Europa-Parlamentet skal høres;

20. mener, at adfærdskodeksen bør:

- a) indføre en konsultationsmekanisme for medlemsstaterne i forbindelse med forskning og udvikling og offentlige indkøb,
- b) fastlægge betingelser for undtagelser i henhold til artikel 296 og sikre, at begrundelser for undtagelser og beslutninger om ikke at offentliggøre oplysninger er tilstrækkeligt gennemsigtige,
- c) være inspirationsgrundlag for politikker vedrørende grænseoverskridende konkurrence og salg af forsvarsmateriel,
- d) være inspirationsgrundlag for regler om fair konkurrence og statsstøtte med henblik på at undgå konkurrencefordrejning,
- e) fastlægge kriterier for udvælgelsen af leverandører og andre vigtige mekanismer,
- f) fastlægge kriterier, der kan danne grundlag for et fælleseuropæisk marked for forsvarsudstyr, og som på mellemlang sigt kunne videreudvikles til et direktiv om våben, ammunition og krigsmateriel, der vedrører medlemsstaternes centrale sikkerhedsinteresser,
- g) fastlægge generelle retningslinjer for, hvordan praksis med modydelser skal håndteres;

21. opfordrer Kommissionen til at arbejde tæt sammen med Det Europæiske Forsvarsagentur for samtidigt at udarbejde en omfattende handlingsplan med de ledsageforanstaltninger inden for lignende områder som forsyningsikkerhed, overførsel og eksport, der er nødvendige, for at der kan skabes lige vilkår og dermed fair konkurrence inden for Europa, samt indhentes pålidelige statistiske oplysninger om markedet;

22. er af den opfattelse, at resultaterne inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og i det indre marked har skabt tillid til, at der endelig kan tages nye skridt på dette vigtige område;

23. gør opmærksom på, at der findes en række vanskeligheder for konkurrencebaserede kontrakttildelinger, der ikke er forårsaget af selve systemet med offentlige indkøb, som

- begrænsninger ved grænseoverskridende handel med forsvarsmateriel inden for EU,
- politisk indflydelse på beslutninger om indgåelse af offentlige kontrakter,
- statens store indflydelse på virksomheder, der producerer forsvarsmateriel,

Torsdag, den 17. november 2005

- den mangelfulde kontrol af støtten,
- det mangelfulde forskningssamarbejde (også i EU's forskningspolitik),
- de manglende markedsvilkår på globalt plan;

og opfordrer Kommissionen til parallelt med dette initiativ at træffe tilsvarende foranstaltninger for at løse disse problemer;

24. understreger, at det i handelsforbindelser med tredjelande er nødvendigt at overholde principperne om forebyggelse og forsigtighed med henblik på våbnenes mulige bestemmelsessted, de økonomiske og sociale betingelser samt overholdelse af menneskerettighederne i køberlandene;

25. erkender, at problemerne med forsvarsindkøb i EU hænger delvist sammen med, at der reelt ikke er nogen gensidighed mellem EU og De Forenede Stater, og rejser derfor spørgsmålet om, hvorvidt nationale indkøbscentraler for forsvarsmateriel skal opfordres til at købe mere europæisk for strategisk at styrke den europæiske forsvarsindustri inden for visse sektorer; er overbevist om, at den nye EU-lovgivning om forsvarsindkøb ikke skal anvendes som et redskab for den amerikanske erhvervssektor til ensidigt at infiltrere de europæiske markeder for forsvarsindkøb;

26. henviser dog samtidig til den grundlæggende betingelse, at alle medlemsstater vedtager og overholder EU's reviderede adfærdskodeks for våbeneksport, der blev vedtaget af Rådet den 25. april 2005⁽¹⁾; opfordrer Kommissionen til at føre tilsyn med og vurdere, om denne kodeks bliver overholdt;

27. anmoder Kommissionen om i samarbejde med Det Europæiske Forsvarsagentur at forelægge langfristede forslag til, hvordan der ved etablering af bedre forbindelser mellem markederne for forsvarsmateriel i henholdsvis EU og De Forenede Stater samt i lande som Ukraine og inden for særlige sektorer også i Rusland kunne tilvejebringes både et større udvalg og en mere effektiv specialisering;

28. opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvorvidt medlemsstaterne i nogle tilfælde klassificerer udstyr og teknologi med dobbelt anvendelsesområde som militært og således undgår at anvende fællesskabsbestemmelserne vedrørende offentlige indkøb;

29. understreger den ledende rolle, som indehaves af Det Europæiske Forsvarsagentur og andre instanser, der i dag beskæftiger sig med indkøb af forsvarsmateriel;

30. er enig i, at hvis der sættes en stopper for opsplitningen af markedet for forsvarsmateriel, forbedres industriens konkurrenceevne gennem større produktserier, højere rentabilitet af forskning og bedre afsætningsmuligheder på verdensmarkedet; understreger samtidig, at de begrænsninger ved eksport til tredjelande, som er fastlagt i adfærdskodeksen om våbeneksport fra 1998, skal gælde i fuldt omfang;

31. mener, at åbningen af markedet er en forudsætning for at kunne styrke en rentabel EU-forsvarsindustri, for at kunne udvikle et selvstændigt og effektivt industrielt grundlag for billigere indkøb og for at sikre den krævede forsvarskapacitet; mener samtidig, at den koncentration af forsvarsmaterielindustrien, der nødvendigvis vil ske, skal være genstand for konkurrenceretlig intensiv overvågning og tilsyn fra Kommissionens side (Generaldirektoratet for Konkurrence) for ikke at sætte masseproduktionens fordele på spil gennem sektormonopoler og virksomhedernes hermed forbundne markedsdominans;

32. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt medlemsstaternes regeringer.

⁽¹⁾ EUT C 127 af 25.5.2005, s. 1.